МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені Тараса Шевченка ФАКУЛЬТЕТ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ Кафедра програмних систем і технологій

Дисципліна «Ймовірнісні основи програмної інженерії»

Лабораторна робота № 2 «Лінійне перетворення та графічне зображення даних»

Виконав:	Дармороз Аліна Олегівна	Перевірила:	
Група	ІПЗ-21(1)	Дата перевірки	
Форма навчання	денна	Оцінка	
Спеціальність	121		
2022			

2022

Мета: навчитись використовувати на практиці набуті знання про лінійні перетворення та графічне зображення даних.

Постановка задачі.

- 1. Перш за все необхідно створити функцію зчитування даних з файлу. Дані будуть перезаписані у масив, який далі буде використовуватись для обчислення статистичних даних.
- 2. Для знаходження першого, третього квартилів та девяностого персентиля на вході ми використовуємо довжину масиву, і в результаті обчислення (підстановки необхідних значень у формули) отримуємо індекс елемента та його значення. Формули, які використовувались для обчислення представлені у постановці математичної моделі.
- 3. Для знаходження середнього та стандартного відхилення на вході нам необхідний масив чисел. І в результаті обчислень на виході ми отримуємо два значення, що ϵ середнім та стандартним відхиленням. Формули, використовувались для обчислення представлені у постановці математичної моделі.
- 4. При редагуванні оцінок нам на вході необхідний масив чисел. Розв'язуючи систему лінійних рівнянь ми знаходимо необхідні коефіцієнти для покращення оцінок. На виході отримуємо масив значень вже відредагованих оцінок.
- 5. При побудові діаграми «стовбур-листя» на вході потрібний масив чисел. Стовбуром у нас буде перші цифри числа, а листям решта чисел.
- 6. На виході отримуємо результати наших обчислень виведені на консоль та записані у файл.

Побудова математичної моделі

1. Формула для знаходження Q_1 :

$$Q_1 = \frac{1}{4}(N+1)$$

де N-кількість елементів;

2. Формула для знаходження Q_3 : $Q_3 = \frac{3}{4}(N+1)$

$$Q_3 = \frac{3}{4}(N+1)$$

де N-кількість елементів;

3. Формула для знаходження P_{90} :

$$P_{90} = \frac{90}{100}(N+1)$$

де N-кількість елементів;

4. Середнє відхилення:

$$MAD = \frac{\sum_{i=1}^{n} f_i |x_i - \bar{x}|}{N}$$

5. Стандартне відхилення:

$$Var(X) = \frac{1}{N} \sum x^2 - (\bar{x})^2$$

6. Цей спосіб складається з поділу предметів на дві частини: стебло та лист. Основа складається з цифр(и) у найбільшому розрядному значенні. Листок (зазвичай праворуч) складається з цифр(и) у найменшому розряді.

Псевдокод алгоритму.

Сортування

```
SortOfArray( ):
    for index=0 to data do
        min = index
        for comp=index+1 to len(data) do
        if data[comp] < data[min] then
            min = comp
        if min != index then
            data[index], data[min] = data[min], data[index]
        end if
    return data</pre>
```

Перегляд даних у файлі

```
fileName1 = input('Введіть назву файлу ')
input: fileName
GetData():
    f = open(fileName, 'r')
    s = f.readline()
    n = int(s)
    arr:=[]
    for line in f do
        data = line.split(' ')
        for s in data do
        if s != ":
            arr = arr+[int(s)]
        end if
n=GetData(fileName1)
outputFile='output_'+str(len(n))+'.txt'
```

Обрахунок квартилів та персентиля

```
Quartiles():

q1=0.25*(len(n)+1)

q1=int(q1)

q3=0.75*(len(n)+1)

q3=int(q3)

p90=0.9*(len(n)+1)

p90=int(p90)

return q1,q3,p90
```

Середнє та стандартне відхилення

```
Deviations():
    sum=0
    for i=0 to len(n):
        sum=sum+n[i]
    avrg=sum/len(n)
    sum=0
    for i=0 to len(n):
        sum=sum+abs(n[i]-avrg)
    sum=0
    for i=0 to len(n):
        sum=sum+pow(n[i]-avrg,2)
return sum/len(n), sqrt(sum/(len(n)-1)),2))
```

Редагування оцінок

```
BetterMarks():
sum=0
for i=0 to len(n):
sum=sum+n[i]
avrg=sum/len(n)
l=np.array([[avrg,1],[100,1]])
r=np.array([95,100])
res=np.linalg.solve(l,r)
res1=[]
for i=0 to len(n):
res1.append(res[0]*n[i]+res[1])
res1[i]=int(res1[i])
```

Діаграма «Стовбур-листя»

```
\begin{split} \text{StemAndLeaf():} & \quad \text{if } (n[0] < 100); \\ & \quad \text{c = int}(\text{str}(n[0])[0]) \\ & \quad \text{else:} \\ & \quad \text{c = 10} \\ & \quad \text{for } i\text{=0 to len(n):} \\ & \quad \text{if } (n[i] < 100); \\ & \quad \text{c1 = int}(\text{str}(n[i])[0]) \\ & \quad \text{else:} \\ & \quad \text{c1 = 10} \\ & \quad \text{if } (\text{c1 != c):} \\ & \quad \text{c = c1} \\ & \quad \text{if } (\text{len}(\text{str}(n[i])) == 2); \end{split}
```

else:

Виконання алгоритму.

```
Введіть назву файлу input 10.txt
[40, 65, 62, 70, 100, 90, 66, 70, 95, 84]
[40, 62, 65, 66, 70, 70, 84, 90, 95, 100]
Нижній квартиль ( 2 ) 65
Верхній квартиль (8) 95
Пересентиль(30): (9) 100
Середнє відхилення: 14.44
Стандартне середнє відхилення: 18.1
[88, 92, 93, 93, 94, 94, 96, 98, 99, 100]
100
 90
  80
  70
  60
  50
  40
                                                   \times
output_10.txt: Блокнот
Файл Редагування Формат Вигляд Довідка
Нижній квартиль(2)65
Верхній квартиль(8)95
Пересентиль(90): (9)100
Середнє відхилення: 14.44
Стандартне середнє відхилення: 18.1
[88, 92, 93, 93, 94, 94, 96, 98, 99, 100],
40
6 | 256
7 00
8 4
9 0 5
10 0
                          100% Windows (CRLF) ANSI
           Рд 1, ствп 1
```

Висновок. При виконані цієї лабораторної роботи було розроблено алгоритм, за допомогою, якого можна обчислити квартилі та персентилі. Було використано на практиці знання про лінійні перетворення та графічне зображення даних. Та розроблено алгоритми для їх обчислення та роботи з ними. Реалізовано обрахунок квартилів, персентилів, середнього та стандартного відхилень, побудова діаграми «стовбур-листя». Також було побудовано коробкову діаграму для заданої множини значень.